

Eerste nijlgans met kleurringen geringd in het Gooi

Rob Moolenbeek

Frank Majoor ringt nijlgan

Nijlgans krijgt duidelijke kleurringen

Rob Moolenbeek

Van schaars tot wijdverspreid

De nijlgans is één van de meest recent gevestigde exoten in het Gooi en omstreken. Jonkers et al. (1987: 147) noemen het nog een onregelmatige broedvogel en zomergast in klein aantal. Dat is de afgelopen 30 jaar behoorlijk veranderd. Op de 's-Gravelandse landgoederen is het een gewone broedvogel geworden en ook in Kortenhoef en Ankeveen komen vele paren tot broeden.

In de wintermaanden verblijven soms 100 of meer vogels op de weilanden tussen 's-Graveland en Kortenhoef. Hieronder bevond zich eenmaal een geringde vogel met kleurringen uit Amsterdam. Het betrof een als jong in juni 2014 geringde vogel uit het Oosterpark in Amsterdam. Op 22 februari 2015 bevond deze vogel zich in een grote groep langs De Kwakel in Kortenhoef. Daarna is de vogel in 2015 en tot september 2016 weer in Amsterdam in het Oosterpark en langs de Amstel waargenomen. Al eerder werd een geringde nijlgans waargenomen in Loenen aan de Vecht. Een in juni 2012 in het Sarphatipark te Amsterdam geringde jonge nijlgans, die een kleurring droeg, verscheen in augustus 2013 in Vleuten (U.) en in november in Loenen aan de Vecht. De vogel had toen een gebroken vleugel. Waarschijnlijk was hij aangeschoten of tegen een hoogspanningsleiding gevlogen. Tot eind december

2013 is hij gezien in het laatstgenoemde gebied.

Nijlgans met kleurringen in het Gooi

Ook in de Eempolders is de soort na 1995 een algemeen voorkomende vogel geworden (Mooij 2009). Na 2009 zijn er in dit gebied behoorlijke schommelingen in de aantallen vastgesteld, maar is de soort in 2016 weer goed vertegenwoordigd (med. J. Mooij, 17.11.16). In de parken en vijvers van de Gooise gemeenten is het echter nog geen algemene soort geworden. Af en toe zijn er koppels aanwezig in enkele Hilversumse vijvers. Ik ken ze van de Compagnievijver, de Kerkelandenvijver en het Laapersveld. Soms zitten ze enige tijd op die plekken, maar dan ook weer weken niet. In Bussum zit vaak een paartje in het Mouwtje bij de Huizerweg. En in tegenstelling tot bijvoorbeeld de koppels in de Amsterdamse parken zijn deze Gooise vogels altijd schuw. Al enige tijd zit er een paartje in de vijver bij het Laapersveld. Op dinsdag 8 november 2016 lukte het Frank Majoor en mij om het mannetje te vangen en van een kleurringcode te voorzien. De vogel kreeg een metalen ring van het Vogeltrekstation en om de linkerpoot een gele ring met de code X en rechts een blauwe ring met de code F. Doordat deze kleurringen goed en makkelijk afleesbaar zijn, hopen wij de gedragingen van dit paar te kunnen volgen.

Opdringerig

Nijlganzen hebben een wat slechte reputatie opgebouwd. Allereerst zijn het 'exoten'; dieren die door menselijke handelen hier gekomen zijn en waarvan we vaak niet weten of ze schadelijk zijn voor autochtone soorten. Daar komt bij de nijlgans bij, dat zij vooral in het broedseizoen nogal agressief gedrag naar andere ganzen- en eendensoorten kunnen vertonen. Vooral boeren en jagers hebben het vaak niet zo op met ganzen en ze worden in het Vechtplassengebied en mogelijk ook in de Eempolders veel geschoten. Ter voorkoming van landbouwschade heet het dan. Door het volgen van deze geringde vogels, gecombineerd met de watervogeltellingen, hopen wij beter zicht te krijgen op de aanwas en verspreiding van deze interessante soort. Voor waarnemingen van dit exemplaar, of aflezingen van andere nijlganzen in ons werkgebied houd ik me aanbevolen. Met dank aan Pascal Gijsen voor de informatie over de oude aflezingen, Frank Majoor voor de inbreng van zijn deskundigheid bij het vangen en ringen en Jan Mooij voor de gegevens over de Eempolder.

Geraadpleegde literatuur:

Jonkers, D.A., Kole, R.A. & Taaapken, J. 1987. Vogels tussen Vecht en Eem. Hilversum: 147.
Mooij, J. 2009. De Nijlgans in de westelijke Eempolders. De Korhaan 43(3): 88-89.
Mededeling VRS het Gooi no. 27